

virket af kommunalreformen. Både i de politiske målsætninger og i de konkrete planer om ændringer udtrykker kommunerne intentioner om at øge kvalitet og kapacitet i lokale tilbud samt at sikre bedre sammenhæng i tilbuddene. Denne type hensigtserklæringer fremtræder mest på børne- og ungeområdet og især i forhold til forebyggende foranstaltninger og anbringelser, hvor der tilkendegives ønsker om styrket sammenhæng mellem sociale tilbud og skoletilbud.

2.1.1. Kvalitet i tilbuddene

En direkte sammenligning af kommunernes budgetterede udgifter og de tidligere amtskommuners udgiftsniveau lader sig ikke gøre, fordi budget- og regnskabssystemet er ændret, så det svarer til en ny opgavefordeling. Det er dog muligt at sammenholde de nye konti med de gamle for at få en tilnærmet vurdering, og der kan hverken i kommunernes budgetter på områderne eller i udviklingsrådenes redegørelser ses tegn på et fald i udgifts- og serviceniveau på specialundervisningsområdet. Et udviklingsråd fremhæver, at rådet i forbindelse med de kommunale politiske målsætninger på børne- og ungdomsområdet har drøftet, at de lokale tilbud ikke nødvendigvis betyder en afspecialisering, men i stedet kan være udtryk for en øget service til borgeren.

2.1.2. Udvikling i klagesager

Udviklingen i antallet af klagesager til Klagenævnet for vidtgående specialundervisning giver heller ikke anledning til bekymring.

2.2. Samarbejdet mellem kommunalbestyrelser og regionsråd

Der var i tiden omkring kommunalreformens tilblivelse bekymring for, om kommunerne ville indgå i et gensidigt samarbejde om anvendelse af de specialiserede undervisningstilbud, der dækker elever fra flere kommuner. Disse bekymringer ser ud til at være grundløse.

Kommunalbestyrelser og regionsråd vurderer overordnet samarbejdet som velfungerende, ligesom der er positive forventninger til det fremtidige samarbejde. Samarbejdet sker ikke alene i forhold til rammeaftalerne, men også via netværk mellem kommunerne på specialundervisningsområdet.

Flere udsagn i udviklingsrådenes redegørelser peger dog på, at kommunalbestyrelser og regionsråd i 2007 har skullet finde på plads i den nye ansvars- og opgavefordeling. Særligt er der i

Region Midtjylland behov for tættere dialog, da især regionsrådet oplever barrierer i samarbejdet med kommunerne. Der er i redegørelserne tillige bemærkninger og anbefalinger rettet mod rammeaftalerne og processerne omkring dem.

Det er vigtigt, at redskaber som datagrundlag, rammeaftaler og andet fungerer hensigtsmæssigt. De fremsatte anbefalinger og bemærkninger vil derfor indgå i vurderingen af, om reglerne vedrørende processer og tidsfrister omkring arbejdet med udviklingsrådenes redegørelser, herunder at datagrundlaget skal søges forbedret. Vurderingen vil ske i samarbejde med velfærdsministeren og i dialog med udviklingsråd, kommuner og regioner.

2.3. Kommunernes samarbejde med VISO

De overordnede vurderinger og beskrivelser af udviklingen af VISO er foretaget i samarbejde med Velfærdsministeriet, og den fælles redegørelse fremgår af velfærdsministerens redegørelse om udviklingen på socialområdet. Heraf fremgår iværksatte initiativer og overvejelser om tilpasninger af VISO, herunder at det er aftalt med Kommunernes Landsforening og Danske Regioner, at der på baggrund af de første års erfaring skal ske en samlet vurdering af VISO med henblik på, hvorvidt der skal foretages mere grundlæggende tilpasning af organisationen.

For så vidt angår specialundervisningsområdet, har der i 2007 været færre henvisninger end forventet til VISO. De foreløbige tendenser og opgørelser over henvisninger i 2008, samt kommunernes udtrykte forventninger om at bruge VISO mere, tyder dog på, at VISO vil blive anvendt mere fremover.

2.4. Forpligtende kommunale samarbejder

Det fremgår af udviklingsrådenes redegørelser, at samtlige aftaler om det forpligtende samarbejde fungerer godt, og der planlægges ingen gennemgribende ændringer af de indgåede aftaler.

2.5. Om arbejdet med redegørelserne – herunder datagrundlaget

Der er i samtlige udviklingsråds redegørelser peget på, at processen med udarbejdelse af henholdsvis kommunale og regionale redegørelser samt udviklingsrådenes egne redegørelser har båret præg af stramme tidsrammer og dobbeltarbejde.